

Zakres wiedzy i umiejętności oraz wykaz literatury
Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Geografii dla uczniów szkół
podstawowych województwa śląskiego w roku szkolnym 2025/2026
ETAP 1

I. Cele konkursu:

1. Rozwijanie zainteresowania szeroko rozumianą przestrzenią geograficzną oraz geografią jako dyscypliną naukową.
2. Doskonalenie umiejętności korzystania ze źródeł informacji i rozwiązywania problemów geograficznych.
3. Pobudzanie twórczego myślenia na drodze identyfikowania i opisywania związków i zależności przyczynowo – skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych w środowisku geograficznym.
4. Kształtowanie postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania.
5. Wdrażanie do samodzielnego uczenia się i aktualizacji wiedzy oraz przygotowanie do nauki w szkołach wyższego szczebla.

II. Zakres umiejętności

Umiejętności wymagane od uczestników Konkursu Przedmiotowego z Geografii opisane są w podstawie programowej dla przedmiotu geografia dla szkoły podstawowej.

1. Prowadzenie obserwacji, analizowanie pozyskanych danych i formułowanie wniosków: Prowadzenie obserwacji, analizowanie pozyskanych danych i formułowanie wniosków na ich podstawie.
2. Korzystanie z planów, map, fotografii, rysunków, wykresów, diagramów, danych statystycznych, tekstów źródłowych w celu zdobywania, przetwarzania i prezentowania informacji geograficznych.
3. Interpretowanie map różnej treści.
4. Określanie związków i zależności między poszczególnymi elementami środowiska przyrodniczego, społeczno-gospodarczego i kulturowego w Polsce i różnych regionach świata, dokonywanie uogólnień.
5. Ocenianie zjawisk i procesów społeczno-kulturowych oraz gospodarczych zachodzących w Polsce i w różnych regionach świata.
6. Stawianie pytań, proponowanie rozwiązań problemów dotyczących środowiska geograficznego.
7. Podejmowanie nowych wyzwań oraz racjonalnych działań prośrodowiskowych i społecznych.
8. Rozwijanie umiejętności percepcji przestrzeni i wyobraźni przestrzennej.
9. Wykorzystywanie zdobytej wiedzy i umiejętności geograficznych w życiu codziennym.

III. Zakres treści

Zakres treści Konkursu Przedmiotowego z Geografii jest zgodny z treściami podstawy programowej dla przedmiotu geografia dla szkoły podstawowej.

Zakres treści:

1. Mapa: ogólnogeograficzna, krajobrazowa, turystyczna, skala mapy, znaki na mapie, treść mapy.
2. Lądy i oceany na Ziemi: rozmieszczenie lądów i oceanów, pierwsze wyprawy geograficzne.

3. Krajobrazy świata: wilgotnego lasu równikowego i lasu strefy umiarkowanej, sawanny i stepu, pustyni gorącej i lodowej, tajgi i tundry, śródziemnomorski, wysokogórski Himalajów; strefowość , piętrowość klimatyczno-roślinna na świecie.

4. Ruchy Ziemi: Ziemia w Układzie Słonecznym, fazy księżyca; ruch obrotowy i obiegowy; następstwa ruchów Ziemi.

5. Współrzędne geograficzne: szerokość i długość geograficzna; położenie matematyczno-geograficzne punktów i obszarów; rozciągłość południkowa i równoleżnikowa.

6. Krajobrazy Polski: wysokogórski (Tatry), wyżynny (Wyżyna Krakowsko Częstochowska), nizinny (Nizina Mazowiecka), pojezierny (Pojezierze Mazurskie), nadmorski (Pobrzeże Słowińskie), wielkomiejski (Warszawa), miejsko-przemysłowy (Wyżyna Śląska), rolniczy (Wyżyna Lubelska).

IV.Literatura:

-podręczniki do klasy 5 i 6 wydawnictwa nowa era-Planeta Nowa oraz wydawnictwa WSiP-Geografia bez tajemnic

-atlas geograficzny - dowolnego wydawnictwa